

**RADA GMINY
WILKOWICE**

**Uchwała Nr XXXVII/303/2017
Rady Gminy Wilkowice
z dnia 21 czerwca 2017 r.**

**w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wilkowice
na lata 2017 – 2018.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) w związku z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz.783)

**Rada Gminy Wilkowice
uchwała, co następuje**

§ 1

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wilkowice na lata 2017-2018, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wilkowice.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

dr Bartosz Olma

***GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W GMINIE WILKOWICE
na lata 2017-2018***

Wprowadzenie

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2018 opracowany został zgodnie z treścią Ustawy o przeciwdziałaniu Narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.

oraz z założeniami Narodowego Programu Zdrowia.

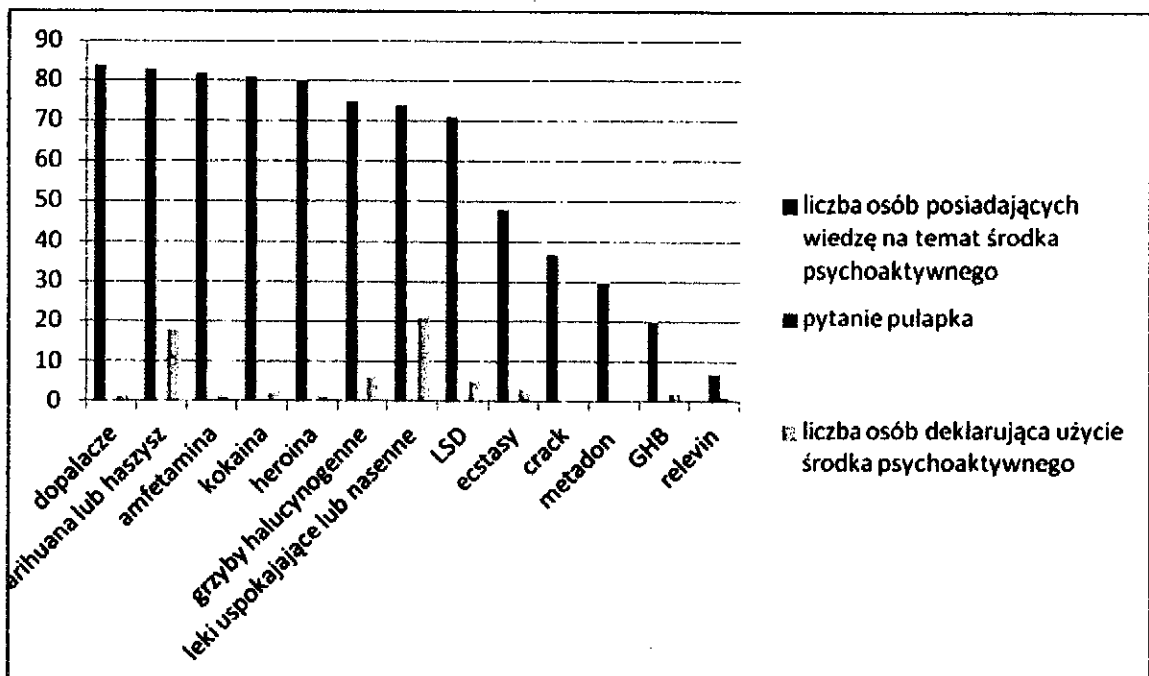
Program został opracowany przez zespół w składzie:

Monika Gątkiewicz starszy specjalista pracy socjalnej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wilkowicach oraz Ewa Czupryna starszy specjalista pracy socjalnej – koordynator w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wilkowicach - członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii opracowany został w oparciu o diagnozę sytuacji w gminie Wilkowice. Diagnoza przeprowadzona była w marcu 2017 r. przez zespół opracowujący program.

W dniach 10 i 15 marca 2017 r. w Gimnazjum im. Królowej Jadwigi w Wilkowicach oraz Gimnazjum im. Juliana Fałata w Bystrej wśród uczniów klas trzecich została przeprowadzona przez zespół pracujący nad programem przeciwdziałania narkomanii anonimowa ankieta przygotowana na podstawie Europejskiego Programu Badań nad Używaniem Alkoholu i Środków Odurzających przez Młodzież Szkolną. Badania dotyczyły znajomości oraz doświadczenia z substancjami psychoaktywnymi. W badaniach wzięło udział 91 uczniów (ze znaczną przewagą młodzieży urodzonej w 2001 r.).

Z przeprowadzonych ankiet wynika, iż uczniowie posiadają wiedzę ze słyszenia o następujących środkach: dopalacze (84 osoby, 1 próbowała), marihuana lub haszysz (83 osoby, 18 próbowało), amfetamina (82 osoby, 1 próbowała), kokaina (81 osób, 2 próbowały), heroina (80 osób, 1 próbowała), grzyby halucynogenne (75 osób, 6 próbowało), leki uspokajające lub nasenne (74 osoby, 21 próbowało), LSD (71 osób, 5 próbowało), ecstasy (48 osób, 3 próbowało), crack (37 osób, 0), metadon (30 osób, 0), GHB (20 osób, 2 próbowały). W badaniu zastosowano pytanie pułapkę, 7 ankietowanych potwierdziło znajomość środka o nazwie relewin, który nie istnieje, a 1 osoba jego wypróbowanie.

Na podstawie w/w ankiety ustalono, iż 65,26% młodzieży biorącej udział w badaniu słyszała o środkach odurzających. 35,16% ankietowanych chciało spróbować któregoś ze środków odurzających.

Ankietowani zadeklarowali użycie przynajmniej raz w życiu poniższych środków:

- 19,78% osób - leki uspokajające lub nasenne bez przepisu lekarza
- 1,1% osób - amfetaminę
- 5,49% osób - LSD lub inne halucynogeny
- 3,3% osób - kokainę
- 2,2% osób - ecstasy
- 6,59% osób - grzyby halucynogenne
- 2,20% osób - GHB
- 4,40% osób - tabletki razem z alkoholem
- 12,09% osób - marihuanę razem z alkoholem
- 4,40% osób - sterydy anaboliczne
- 1,1 % osób - dopalacze

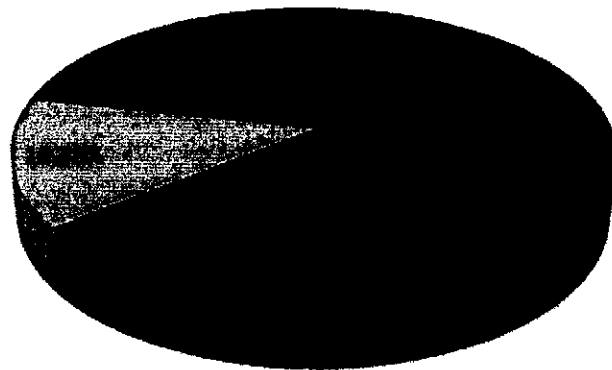
Spośród 91 osób 32 osoby (35,16% ankietowanych) potwierdziły próbę odurzenia poprzez wążchanie substancji chemicznych – klej, aerozole itp. Niepokojący jest fakt wczesnej inicjacji wśród młodzieży dotyczącej alkoholu (wina, piwa, wódki), który kształtuje się na wiek około 10 lat. Również podobnie wypadła kwestia doświadczeń z wyrobami nikotynowymi. Najczęściej wskazywanym pierwszym środkiem, którego ankietowani spróbowali są leki uspokajające lub nasenne. Jako powód eksperymentowania z środkami wymienionymi w ankiecie uczniowie najczęściej zaznaczali:

- chęć czucia się na „haju” – 2,2% ankietowanych
- brak innego zajęcia – 1,1% ankietowanych
- ciekawość – 12,09% ankietowanych
- chęć zapomnienia o swoich problemach – 4,4% ankietowanych
- inne powody niż wymienione w ankiecie lub zapomnienie powodu – 8,79% ankietowanych.

Ankieta wskazuje także, iż najczęściej po substancje te, młodzież sięgała w wieku 14-16 lat. Największy procent ankietowanych jako powód wskazało ciekawość stąd wywnioskować można, że jest to używanie eksperymentalne.

W pytaniu wielokrotnego wyboru dotyczącego dostępności marihuany lub haszyszu badani odpowiedzieli:

Miejsca w których jest łatwy dostęp do marihuany lub haszyszu

- nie znam takich miejsc
- ulica, park
- szkoła
- mieszkanie dealera
- inne miejsca niż wskazane w ankiecie

Ponad połowa ankietowanych uważa również, iż zdobycie pozostałych substancji psychoaktywnych nie jest „nie możliwe”, a w wielu przypadkach dosyć łatwe. 50,55% ankietowanych wskazało, iż dostępność do takich używek jak papierosy i piwo jest bardzo łatwa, 46,15% ankietowanych wskazało na wino, a 40,66% na wódkę jako bardzo łatwe w dostępie. Używki te są znacznie częściej proponowane przez inne osoby ankietowanym niż środki psychoaktywne. 45,60% uczniów potwierdziło, że w ostatnich dwunastu miesiącach proponowano im alkohol, a 6,37% uczniów spotkało się z propozycją użycia środków psychoaktywnych.

Niestety pomimo uczestnictwa w bieżącym roku szkolnym w zajęciach poruszających kwestię picia alkoholu (71 ankietowanych), palenia tytoniu (68 ankietowanych) lub środków psychoaktywnych (78 ankietowanych) uczniowie w ankiecie wykazali wiedzę na średnim poziomie na temat ryzyka i szkodliwego wpływu używek i substancji psychoaktywnych na zdrowie i funkcjonowanie tych osób w społeczeństwie. 5,86% ankietowanych uważa, iż używanie różnego rodzaju używek nie niesie żadnego ryzyka, 10,44% wskazało na małe ryzyko, 16,8% umiarkowane ryzyko, 47,39% duże ryzyko i aż 25,41% nie posiada wiedzy na temat ryzyka.

W badaniach poruszono również kwestię zainteresowania i wsparcia ze strony rodziców. Od 57% do 65% uczniów odpowiedziało, iż rodzice wiedzą jak i z kim spędzają czas wolny oraz iż mogą liczyć na ciepło, opiekę oraz wsparcie emocjonalne ze strony rodziców.

Niepokojący jest fakt, iż młodzież raczej nie potępia osób, które próbowały lub używają substancji psychoaktywnych. Przyczyną tego może być słabo rozwinięta wiedza zarówno młodzieży

jak i rodziców dotycząca skutków zażywania środków psychoaktywnych. W związku z powyższym należy szczególnie zwrócić uwagę na profilaktykę na terenie Gminy Wilkowice.

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

	OPIS	WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁA WERYFIKACJI
Cel główny	Przeciwdziałanie zagrożeniu narkomanią i problemom z nią powiązanim w Gminie Wilkowice	<p>1. Liczba osób, które zażywają substancje psychoaktywne w sposób regularny.</p> <p>2. Liczba osób uzależnionych, którym udzielono pomocy.</p> <p>3. Ilość przestępstw przeciwko ustawie.</p>	<p>1. Wyniki badania ankietowego uczniów szkół gimnazjalnych</p> <p>2. Informacje uzyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p> <p>3. Informacje uzyskane z Komisariatu Policji.</p>
Cel szczegółowy I	Przeciwdziałanie eksperymentowaniu z substancjami psychoaktywnymi przez młodzież szkolną.	<p>1. Liczba osób, która nie miała kontaktu z substancjami psychoaktywnymi w stosunku do liczby osób objętych badaniem.</p> <p>2. Liczba osób, która nie jest zainteresowana spróbowaniem określonych środków psychoaktywnych w stosunku do liczby osób</p>	<p>1. Wyniki badania ankietowego uczniów gimnazjum z terenu Gminy Wilkowice.</p>

		objętych badaniem.	
Rezultat I	Podniesienie wiedzy młodzieży na temat skutków i mechanizmów uzależnień od substancji psychoaktywnych.	1. Liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi. 2. Poziom wiedzy.	1. Informacje ze szkół. 2. Wyniki ewaluacji programów profilaktycznych.
Projekt I	Zakup programów profilaktycznych dla potrzeb szkół na terenie Gminy Wilkowice.	1. Ilość zakupionych programów, materiałów edukacyjnych i pomocniczych oraz przedstawień, zajęć i publikacji.	1. Faktury. 2. Potwierdzenie przekazania materiałów do szkół
Rezultat II	Podniesienie umiejętności psychospołecznych młodzieży gimnazjalnej	1. Poziom umiejętności. 2. Liczba uczniów uczestniczących w warsztatach. 3. Zakres tematyczny.	1. Wyniki ewaluacji warsztatów. 2. Informacje o frekwencji ze szkół. 3. Program warsztatów.
Projekt II	Warsztaty dla uczniów 6 i 8 klas szkół podstawowych z zakresu umiejętności psychospołecznych np. radzenia sobie ze stresem, odmawiania, profilaktyki.	Warsztaty dla każdej 6 i 8 klasy w wymiarze 3 godzin na klasę.	1. Umowa i rachunek wykonawcy bądź faktura. 2. Potwierdzenie realizacji warsztatów.

Rezultat III	Poziom wiedzy młodzieży na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych i jej postaw wobec problemu uzależnień.	Jakość prac konkursowych.	Opinie komisji konkursowej.
Projekt III	Organizacja konkursu dla dzieci i młodzieży.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czy konkurs został ogłoszony? 2. Ilość prac konkursowych. 3. Ilość prac nagrodzonych. 4. Ilość zakupionych nagród głównych i nagród pocieszenia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informacje od organizatora konkursu. 2. Faktury zakupu nagród oraz potwierdzenia przekazania nagród.
Rezultat IV	Zwiększenie dostępu rodziców do wiedzy z zakresu umiejętności wychowawczych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba rodziców uczestniczących w spotkaniach. 2. Poziom wiedzy rodziców. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lista obecności. 2. Samoocena w ankietach po szkoleniu.
Projekt IV	Organizacja „Szkoły dla rodziców”.	W każdym przedszkolu cykl składający się z dwóch spotkań każde po 1h.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Umowa i rachunek wykonawcy bądź faktura. 2. Potwierdzenia realizacji spotkań.
Rezultat V	Umocnienie więzi rodzinnych i społecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zakupionych pakietów kampanii profilaktycznej „Postaw na rodzinę!” 2. Liczba szkół, które otrzymały materiały. 	Informacje uzyskane od pedagogów szkolnych.

Projekt V	Zakupienie Kampanii „Postaw na rodzinę!”	Przekazanie pakietów kampanii profilaktycznej „Postaw na rodzinę!” do szkół podstawowych	Faktura. Potwierdzenie przekazania do szkół.
Cel szczegółowy II	Zwiększenie wykrywalności problemu oraz zwiększenie dostępu do pomocy dla osób zagrożonych uzależnieniem.	Liczba nowych osób zgłaszających się do Punktu Konsultacyjnego.	Dane z Punktu Konsultacyjnego.
Rezultat I	Zwiększenie dostępu rodziców do wiedzy na temat rozpoznawanie objawów zażycia substancji psychoaktywnej oraz mechanizmów i skutków uzależnień a także wiedzy dotyczącej instytucji świadczących pomoc w takich sytuacjach.	1. Liczba osób uczestniczących w spotkaniach. 2. Zakres tematyczny spotkania.	1. Sprawozdanie organizatora. 2. Program spotkań.
Projekt I	Organizacja spotkania dla rodziców.	Trzy spotkania (1 w Szkole Podstawowej w Wilkowicach, 1 w Szkole Podstawowej w Bystrej, jedno w Szkole Podstawowej w Mesznej) dla rodziców uczniów klas 6 po 1h.	1. Umowa i rachunek z wykonawcą bądź faktura. 2. Potwierdzenie realizacji spotkań.

Rezultat II	Zwiększenie dostępu rodziców do wiedzy na temat gdzie szukać pomocy.	Zamieszczenie informacji w punktach ogólnego dostępu.	Informacja z punktu konsultacyjnego o nowych zgłoszeniach. Ilość odsłon stron internetowych.
Projekt II	Zamieszczenie informacji na stronie internetowej Gminy Wilkowice i GOPS w Wilkowicach oraz publikacji w gazetce Głos Gminy Wilkowice.	Czy informacje zostały zamieszczone?	Adres strony. Egzemplarz gazetki
Rezultat III	Zwiększenie dostępu mieszkańców Gminy Wilkowice do wiedzy na temat substancji psychoaktywnych oraz gdzie szukać pomocy.	Liczba zakupionych pakietów, kampanii lub materiałów profilaktyczno – informacyjnych.	Liczba przekazanych materiałów do szkół, ośrodków zdrowia itp.
Projekt III	Zakup materiałów, kampanii profilaktyczno - informacyjnych.	1. Liczba zakupionych materiałów, kampanii profilaktyczno – informacyjnych. 2. Liczba miejsc przekazania materiałów.	1. Faktura za zakupione materiały. 2. Informacja o rozmieszczeniu materiałów.
Rezultat IV	Podniesienie wiedzy nauczycieli na temat skutków i mechanizmów uzależnień, wykrywania	1. Poziom wiedzy. 2. Liczba przeszkolonych osób. 3. Zakres tematyczny	1. Samoocena w ankietach po szkoleniu. 2. Lista obecności.

	objawów zażycia substancji psychoaktywnych oraz procedury postępowania w razie wykrycia zażycia środków przez młodzież.	szkolenia.	3. Program szkolenia.
Projekt IV	Organizacja szkolenia - doradztwa dla nauczycieli szkół podstawowych	Spotkanie – szkolenie w wymiarze 6h dla nauczycieli (wskazanych przez dyrektorów) ze szkół na terenie Gminy Wilkowice.	1. Umowa i rachunek wykonawcy szkolenia bądź faktura. 2. Potwierdzenie realizacji spotkania.
Cel szczegółowy III	Zwiększenie efektywności i skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania narkomani.	1. Wysokość wydatków na przeciwdziałanie narkomani. 2. Ilość podejmowanych działań i ich rezultaty.	1. Sprawozdanie z wykonania budżetu. 2. Wyniki ewaluacji podejmowanych działań.
Rezultat I	Zwiększenie dostępu do wiarygodnych i aktualnych informacji na temat skali i struktury problemu narkomanii w gminie.	1. Wielkość próby badawczej. 2. Zakres badania.	Sprawozdanie z badania.
Projekt I	Przeprowadzenie badań wśród młodzieży szkolnej.	Czy badanie zostało przeprowadzone?	Sprawozdanie z badania.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii realizowany jest przez Urząd Gminy Wilkowice. Wykonawcami zadań wynikających z programu mogą być osoby fizyczne, osoby prawne, organizacje pozarządowe, kościoły, instytucje kultury, zakłady opieki zdrowotnej i placówki oświatowe.

Plan wydatków:

Rozdział	Paragraf	Nazwa - treść	Kwota
85153		Zwalczanie narkomanii	10 000,00
		Jednostka realizująca - Urząd Gminy	10 000,00
		I. Wydatki bieżące	10 000,00
		1. Wydatki jednostki budżetowej	10 000,00
		w tym:	
		wynagrodzenia i składki od nich naliczane	8 000,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 000,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy	500,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	6 500,00
		wydatki związane z realizacją zadań statutowych	2 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	2 000,00

SYSTEM MONITOROWANIA PROGRAMU

Monitorowaniu zostanie poddana wykonalność projektów. Wykonawcy projektów przed ich rozpoczęciem zawiadamiają Przewodniczącego GKRPA o harmonogramie i miejscu realizacji, nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem. Osoba realizująca projekt zobowiązana będzie składać sprawozdanie u Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do 14 dni po upływie kwartału, w którym projekt był realizowany. Sprawozdanie powinno zawierać:

- opis realizacji projektu, w tym wykonanie budżetu wraz z kopiami dokumentacji księgowej oraz z realizacji projektu (np. listy obecności)
- opis uzyskanych rezultatów wg. wskaźników zamieszczonych w tabeli
- uwagi i wnioski dotyczące usprawnienia realizacji projektów w przyszłości

W przypadku projektów, które nie mają charakteru jednorazowego i trwają dłużej niż kwartał wykonawca przedstawia dodatkowe sprawozdanie w trakcie realizacji projektu z postępu prac zawierające:

- skrótkowe przedstawienie aktualnego stanu projektu w stosunku do założonych rezultatów
- najważniejsze działania podjęte w okresie objętym harmonogramem
- wydatki dokonane w danym okresie
- szacunki na temat beneficjentów obsłużonych w danym okresie
- aktualne i przewidywane problemy z uwzględnieniem planowanych działań naprawczych
- najważniejsze planowane działania i harmonogramy na następny okres

Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ciągu 14 dni dokona analizy sprawozdania i przedstawi swoje wnioski do Wójta Gminy, który podejmuje decyzje dotyczące dokonywania zmian w programie (poprzez złożenie stosownego projektu uchwały do Rady Gminy) oraz podjęcia działań korygujących. Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma prawo w porozumieniu z Wójtem, dokonywania kontroli realizacji projektów poprzez analizę dokumentacji, wizyty kontrolne oraz wykonywanie badań rezultatów projektu.

W końcowym raporcie należy zwrócić uwagę na skutki projektu i należy go złożyć do 14 dni od zakończenia projektu.

W przypadku działań nie jednorazowych i trwających dłużej wykonawca zobowiązany będzie przedstawić raport z postępu prac zawierający:

- skrótkowe przedstawienie aktualnego stanu projektu w stosunku do założonych rezultatów
- najważniejsze działania podjęte w okresie objętym harmonogramem
- wydatki dokonane w danym okresie
- szacunki na temat beneficjentów obsłużonych w danym okresie
- aktualne i przewidywane problemy z uwzględnieniem planowanych działań naprawczych
- najważniejsze planowane działania i harmonogramy na następny okres

Wykonawca w sprawozdaniu musi przedstawić:

- analizę budżetu przeznaczanego na projekt,
- opis wykonania projektu,
- frekwencje oraz zainteresowanie mieszkańców Gminy Wilkowice w tym rodziców i młodzieży w zależności od rodzaju projektu

- w przypadku projektu zawierającego konkurs sprawozdanie powinno także zawierać przebieg i wyniki konkursu.

W końcowym raporcie należy zwrócić uwagę na skutki projektu i należy go złożyć do 14 dni od zakończenia projektu.

EWALUACJA PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2018 został opracowany na podstawie badań przeprowadzonych w marcu 2017r. Założeniami programu jest rozwinięcie profilaktyki wśród mieszkańców Gminy Wilkowice ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i rodziców, dotyczącej substancji psychoaktywnych, oddziaływań na organizm oraz skutków zażywania środków psychoaktywnych.

Celem ewaluacji będzie:

- zwiększenie przejrzystości działań publicznych w celu ich społecznej kontroli
- zwiększenie skuteczności i efektywności programu
- kształtowanie kierunków działalności sektora publicznego
- poznawanie mechanizmów programowania

oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania:

- czy realizacja programu przebiegła prawidłowo? Jakie działania można podjąć w przyszłości, aby polepszyć proces przygotowywania i realizacji programów?
- jakie były koszty realizacji programu w stosunku do uzyskanych rezultatów?
- czy poszczególne projekty programu odniosły oczekiwane efekty, jeżeli nie to dlaczego i jakie działania można podjąć by w przyszłości nie wystąpiły takie problemy?
- czy realizacja całego programu miała pozytywne rezultaty oraz widoczny wpływ na przybliżenie osiągnięcia celów programu? Jeżeli tak, to jakie są to rezultaty? Jeżeli nie to co stało na przeszkodzie, a także jak temu można w przyszłości zapobiec?
- co można zrobić, jakie działania wprowadzić w przyszłości aby rezultaty poszczególnych projektów były efektywniejsze, lepsze i trwalsze?

Źródłem danych do ewaluacji będą wyniki monitorowania, dokumentacje z realizacji projektów oraz wyniki ponownego badania młodzieży szkolnej.

PRZEWODNICZĄCY RADY

dr Bartosz Olma